

Algemeen	
Onderwerp	Concept Programma Jeugd & Onderwijs
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Marielle Stitzinger
Eenheid	Sturing
E-mail	m.stitzinger@regiogv.nl
Kenmerk	22.0002982
Datum	22 juni 2022

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennisnemen van het concept programma
Voorstel 2.	Vaststellen van de regionale thema's voor deze bestuursperiode
Voorstel 3.	Akkoord gaan met het instellen van de functie van programma coördinator
Voorstel 4.	Vaststellen van de formatieve begroting

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
29-06-22	Directie-overleg	Adviseren	
14-07-22	Portefeuillehoudersoverleg	Bespreken	
15-09-22	Directie-overleg	Adviseren	
29-09-22	Portefeuillehoudersoverleg	Vaststellen	

Toelichting

Beknopte toelichting

Samenwerken voor een toekomst met perspectief, dat is het motto voor deze bestuursperiode. In het programma Jeugd & Onderwijs werken gemeenten, Regio en andere stakeholders samen aan regionale opgaven. Deze opgaven vormen een uitdaging, met een stijgende vraag naar hulp, stijgende kosten en toenemende krapte op de arbeidsmarkt.

We hebben gezamenlijk vraagstukken op te lossen op de korte én lange termijn en deze vereisen een integrale aanpak vanuit een gedeeld belang van de samenwerkende partijen.

Om goed uitvoering te kunnen geven aan onze regionale ambities is het inrichten van een vast programmateam Jeugd & Onderwijs noodzakelijk. Dat vraagt om inspanning van de regio gemeenten. Maar de opbrengst is groot: door structureel effectieve hulp aan de voorkant in te zetten bij jongeren en gezinnen wordt zwaardere hulp later voorkomen en krijgen jongeren en gezinnen (weer) toekomstperspectief.

Het concept programma is de eerste aanzet om te komen tot een vastgesteld programma. De input is verkregen uit beleidssessies op de thema's, discussies in diverse overleggen en de uitvoeringsagenda. De zomerperiode zal worden gebruikt om verder af te stemmen met betrokken partijen zodat in september tot vaststelling kan worden overgegaan.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Concept Programma Jeugd & Onderwijs

Regio
Gooi en Vechtstreek

Sociaal Domein

Programma

Jeugd & Onderwijs

2022-2026

Ons kenmerk: 22. 0002957

Datum: 22 Juni 2022

Contactpersoon: Marielle Stitzinger

E-mail: m.stitzinger@regiogv.nl

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
EEN TOEKOMST MET PERSPECTIEF	4
JEUGD & ONDERWIJS	6
De thema's	6
Normaliseren	6
Werken in lokale teams, passende effectieve zorg en ondersteuning	7
Monitoring	8
PROGRAMMAORGANISATIE	9
Samenwerking en organisatiestructuur	9
Samenstelling programmateam	9
Overleggen	10
PROGRAMMABEGROTING	11

INLEIDING

Met veel trots presenteren wij het programma Jeugd & Onderwijs 2022-2026. In dit programma van de gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdemeren en de Regio Gooi en Vechtstreek, leest u hoe wij invulling geven aan gezamenlijke ambities, taken en verantwoordelijkheden. In zijn algemeenheid richten we ons op een gezonde leefomgeving waar thema's als gezondheid, leren, recreëren (en sport) en zorg steeds meer met elkaar verweven zijn. De fysieke leefomgeving moet al deze functies goed faciliteren zodat inwoners en dus ook onze jongeren, veilig en gezond kunnen opgroeien.

Voor de uitvoering van dit programma slaan gemeenten bestuurlijk en beleidsmatig de handen ineen. Gemeenten en de Regio bundelen capaciteit en middelen en creëren zo slagkracht om optimale resultaten te bereiken. 'Samenwerken en doen' waren al sinds de start van de decentralisatie leidende motieven en dat zijn nog steeds. Doordat alle gemeenten capaciteit inzetten voor de uitvoering van dit programma, borgen we lokaal draagvlak en is er sprake van een nadrukkelijke coproductie tussen gemeenten en de Regio.

Dit programma Jeugd & Onderwijs wordt echter alleen succesvol als het inspeelt op de vragen, problemen en opgaven die leven in onze samenleving. Om tot een succesvolle uitvoering te komen, werken we nauw samen met, onder andere, inwoners, aanbieders en partners, onderwijsinstellingen, de zorgverzekeraar en het zorgkantoor.

De Regionale Samenwerkingsagenda

Het programma Jeugd & Onderwijs 2022-2026 is de uitwerking van de Regionale Samenwerkingsagenda 2022-2026. De speerpunten uit de RSA tonen aan wat de gemeenteraden in deze regio verbindt, wat de prioritaire acties zijn en wat raden dus terug willen zien op de regionale agenda. Over de speerpunten die in de RSA zijn opgenomen, worden de gemeenteraden regelmatig geïnformeerd.

Dynamisch karakter van het programma: herijking in 2024

Het programma heeft een dynamisch karakter. Gemeenten willen adequaat inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en gebeurtenissen in de samenleving. Hoewel we met dit programma proactief en effectief inspelen op relevante maatschappelijke en economische ontwikkelingen voor de korte, middellange en lange termijn, kan het zijn dat onvoorziene ontwikkelingen en gebeurtenissen vragen om tussentijdse bijstelling en/of extra maatregelen om beleidsdoelstellingen te realiseren. Om die reden wordt het programma herijkt in het voorjaar van 2024. Aanpassingen en/of aanvullingen worden door het portefeuillehouders overleg sociaal domein vastgesteld.

EEN TOEKOMST MET PERSPECTIEF

Gooi en Vechtstreek is een ondernemende regio waarbinnen een hoge kwaliteit van leven en zorg centraal staat. Het gebied kenmerkt zich als een groene long -veel bos, hei en water. Gooi en Vechtstreek is strategisch gelegen tussen de grootstedelijke agglomeraties Almere, Amersfoort, Utrecht en Amsterdam en kent een diversiteit aan landschap, cultuurhistorie en creativiteit. De streek is aantrekkelijk voor (jonge) gezinnen: kinderen kunnen hier gezond en gelukkig opgroeien door de aanwezigheid van aantrekkelijke voorzieningen: ruime gezinswoningen, winkels, scholen, natuur, recreatie en sport.

Maar er zijn ook uitdagingen. In mei 2022 stuurde de minister van VWS een brief aan de Tweede Kamer waarin hij de problemen in de jeugdzorg beschrijft. Hulp en ondersteuning is niet altijd beschikbaar en/of sluit niet aan bij de ondersteuningsbehoefte. Dit heeft impact op de veerkracht van het hele gezin. Ook is de beleving dat jongeren met een zwaardere hulpvraag langer moeten wachten totdat passende hulp beschikbaar is. In de Kamerbrief schrijft de minister dat deze jongeren dreigen te verzanden in een systeem waarin lichte hulp floreert.

De afgelopen jaren is de vraag naar jeugdhulp toegenomen. Waar in 2015 1 op de 10 jongeren jeugdhulp ontving, is dit in 2021 gestegen naar 1 op de 7.5. In onze regio is dat beeld wel wisselend: in Hilversum heeft 1 op de 10 jongeren hulp, in Huizen 1 op de 7.5. Deze toename zien we vooral bij de lichtere vorm van begeleiding, de ambulante jeugdhulp. Het aantal aanbieders van deze vorm van jeugdhulp is ook aanzienlijk gestegen, van meer dan 200 in 2015 (landelijk) naar meer dan 6000 in 2022. De vraag is dan ook of jeugdzorg niet een verdienmodel is geworden. In de regio Gooi en Vechtstreek is middels een groot aanbestedingstraject continuïteit gewaarborgd door het afsluiten van meerjarige contracten. Ondanks de Open House constructie is het aantal aanbieders niet toegenomen. Er is een

wachtlijst voor aanbieders die diensten aanbieden waar al voldoende in is voorzien. Toch zien we hier een keerzijde: met het beperken van het aantal aanbieders, is het aantal maatwerkovereenkomsten toegenomen (lokale overeenkomsten met aanbieders die geen regionaal contract hebben).

Met de gestegen vraag is ook de arbeidsmarktkrapte toegenomen. Dit maakt dat de werkdruk in delen van de jeugdzorg erg hoog is. Jeugdprofessionals maken zich zorgen of zij hun werk nog naar behoren kunnen uitoefenen. Hervormingen zijn nodig om ervoor te zorgen dat jongeren en gezinnen de juiste en tijdige hulp ontvangen. Hervormingen zijn tevens nodig om de jeugdzorg betaalbaar te houden.

De maatschappelijke uitdagingen van nu vragen erom dat gemeenten de handen ineenslaan. Alleen bij een goede samenwerking kunnen vraagstukken effectief worden aangepakt.

JEUGD & ONDERWIJS

De thema's

We staan opnieuw aan het begin van hervormingen in de jeugdzorg. Het is evident dat gemeenten dit niet kunnen realiseren zonder samen te werken. Met het programma Jeugd en Onderwijs willen we bereiken dat jongeren en jongvolwassenen van 0-24 jaar zich kunnen ontwikkelen en in staat zijn om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Beschikbare en betaalbare jeugdzorg voor jongeren die dat nodig hebben. We maken nadrukkelijk de beweging van zorg naar preventie en betrekken hierbij het voorveld. Bij het realiseren van deze beweging, stemmen we af met relevante partners zoals gemeentelijke uitvoeringsdienst, Veilig Thuis, huisartsen, onderwijsinstellingen, aanbieders, justitiële organisaties (op landelijk niveau) en gecertificeerde instellingen. Dit programma vertaalt zich in een uitvoeringsprogramma Jeugd & Onderwijs. Met de projecten binnen dit programma zorgen we ervoor dat voor jongeren in een kwetsbare positie en voor hun ouders op basis van regionale inkoop voldoende passende voorzieningen beschikbaar zijn, op leer- en ontwikkelingsgebied en passend bij hun vragen, (ontwikkelings-)leeftijd en problematiek.

"We zijn door de gemeente deskundig en snel geholpen. Je kunt merken dat er goed wordt samengewerkt"

Normaliseren

Bij het thema normaliseren denkt men al gauw aan het niet meer bieden van (lichte) vormen van hulp. Niets is minder waar. Normaliseren is de tegenhanger van het problematiseren en medicaliseren van gedrag van kinderen en jongeren. We lossen hulpvragen in het normale leven op.

De verwachting is dat de inzetduur van de hulp afneemt en dat daarmee de specialistische inzet beschikbaar komt voor die inwoners die dat het hardst nodig hebben.

Bij normaliseren leggen we de verantwoordelijkheid in eerste instantie daar neer waar het hoort, bij de ouders/verzorgers. Het bieden van ondersteuning aan de ouders begint in hun eigen omgeving en netwerk. Als dat niet voldoende is, kan er professionele hulp worden geboden.

Normaliseren gaat ook over het accepteren dat niet elk kind volgens dezelfde norm groot wordt en afhankelijk van de levensfase andere vragen heeft. En ook over niet te snel een etiket opplakken. Bij het helder krijgen van de hulpvraag is het belangrijk te doorgronden wie nu eigenlijk een hulpvraag heeft. We kijken daarom naar het hele gezinssysteem.

Elk kind moet de ondersteuning krijgen die het nodig heeft. De beste ondersteuning hoeft alleen niet perse jeugdhulp te zijn. Het kan ook informele steun uit de eigen sociale omgeving of voorveld zijn of vanuit de Wmo.

Op dit gebied lopen er op dit moment reeds beleidsopdrachten binnen de regio Gooi en Vechtstreek. Deze zijn gericht op jeugdhulp met verblijf: zo thuis mogelijk, het voorkomen van uithuisplaatsingen en anders omgaan met crisis binnen gezinnen, waaronder de inzet van de verklarende analyse bij complexe problemen.

Nieuwe ontwikkelingen binnen onze regio zijn:

- Hervorming ambulante jeugdhulp, begeleiding, dagbesteding & dagbehandeling; in de wijk, dichtbij; groepsgericht
- Verbeteren van de samenwerking met onderwijs; onderwijs en zorg trekken gezamenlijk op rondom ondersteuning voor jeugdigen met een zorgvraag

Werken in lokale teams, passende effectieve zorg en ondersteuning

Gemeenten hebben een grote mate van vrijheid in de wijze waarop de toegang tot hulp is ingericht. In de regio Gooi en Vechtstreek is de toegang op verschillende manieren bereikbaar: huisarts, gemeenteconsulent, Veilig thuis, Jeugd en Gezin, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, scholen en ook via specialisten. Vanuit de eigen professie is er niet meteen een breed beeld van de problematiek. Vooral huisartsen geven aan dat het voor hun moeilijk is te schatten is welke hulp nodig is, indien dit niet-medische hulp is. Dit, terwijl minstens 75% van de verwijzingen in onze regio vanuit de huisartsen komt.

In de [Hervormingsagenda](#) is het [oordeel van de Commissie van Wijzen](#) gewerkt. Gemeenten hebben afspraken gemaakt over de doorontwikkeling van de lokale teams. De lokale teams worden gezien als belangrijk instrument dichtbij de burger, dat nog meer benut kan worden om in te zetten in normalisatie en het vinden van oplossingen in het normale leven.

De medewerkers van de lokale teams staan in verbinding met hun sociale netwerk en met de basisvoorzieningen in de wijk, zoals het onderwijs, de jeugdgezondheidszorg, huisartsen en buurtvoorzieningen. Teamleden zijn inhoudelijke experts en herkennen problematiek aan de voorkant. Lokale teams hebben kennis van de vraagstukken die in een wijk spelen. De teams leveren zelf (kortdurende) ondersteuning, zodat zij flexibeler zijn in het leveren van maatwerk en op- en afschalen, zelf inhoudelijk de regie kunnen voeren en beter een vinger aan de pols kunnen houden.

Wat levert het werken in lokale teams voor de gemeenten op?

- Tijdig signaleren van de vraag door verbinding te maken met de wijk: aanwezig daar waar de doelgroep is;
- Voorkomen dat er te snel individuele (specialistische) hulp wordt ingezet.

Op dit gebied lopen er op dit moment reeds beleidsopdrachten binnen de regio Gooi en Vechtstreek:

- Actualiseren samenwerkingsafspraken met huisartsen en inzet POH Jeugd.
- Doorontwikkeling Consultatie en Advies- team naar een Regionaal Expertise Team

Nieuwe ontwikkelingen zijn:

- Landelijk zullen de bestuurlijke afspraken over de Lokale teams 2.0 in het najaar worden vastgesteld;
- [Vorbereiding op Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming](#)

Monitoring

Eens de jeugdzorg in, nooit meer eruit, is een veelgehoorde uitspraak. Het wordt ook als een van de redenen gezien van de alsmaar oplopende kosten.

Gemeenten leggen in hun beleid vast wat ze willen voor jongeren: een veilige woonomgeving, voorkomen schooluitval, voorkomen overgewicht, meer bewegen, het is per gemeente bepaald. Binnen alle geledingen van de hulp wordt er hard gewerkt om alle jongeren en ouders die dat nodig hebben zo goed mogelijk te ondersteunen. Daar waar lokale teams beoordelen dat zwaardere hulp moet worden ingezet, kan er worden doorverwezen naar gecontracteerd aanbod (zorgaanbieders) om het gewenste resultaat te behalen. Maar wie monitort dat beoogde hulpverleningsdoelen ook daadwerkelijk worden behaald en dat de hulp ook gericht is op de gestelde doelen?

Als we investeren in consultants en casemanagers zodat zij in staat zijn actief te volgen welke hulp het meest passend is en of deze effectief is, kan worden voorkomen dat kinderen en gezinnen hulp krijgen niet werkt. Indien de problematiek toch complexer blijkt dan vooraf gedacht zorgen we ervoor dat de zorgaanbieder hulp erbij haalt in plaats van overdraagt aan een andere hulpverlener..

Monitoring gebeurt in de eerste plaats door de consultant en op casusniveau en wordt daarnaast ondersteund door de inzet van data analyse. Gemeenten hebben zelf inzicht in cijfers en de Regio kan via het Power BI systeem regionale data analyseren (ook per gemeente uitgesplitst).

Op dit gebied lopen er op dit moment reeds beleidsopdrachten binnen de regio Gooi en Vechtstreek:

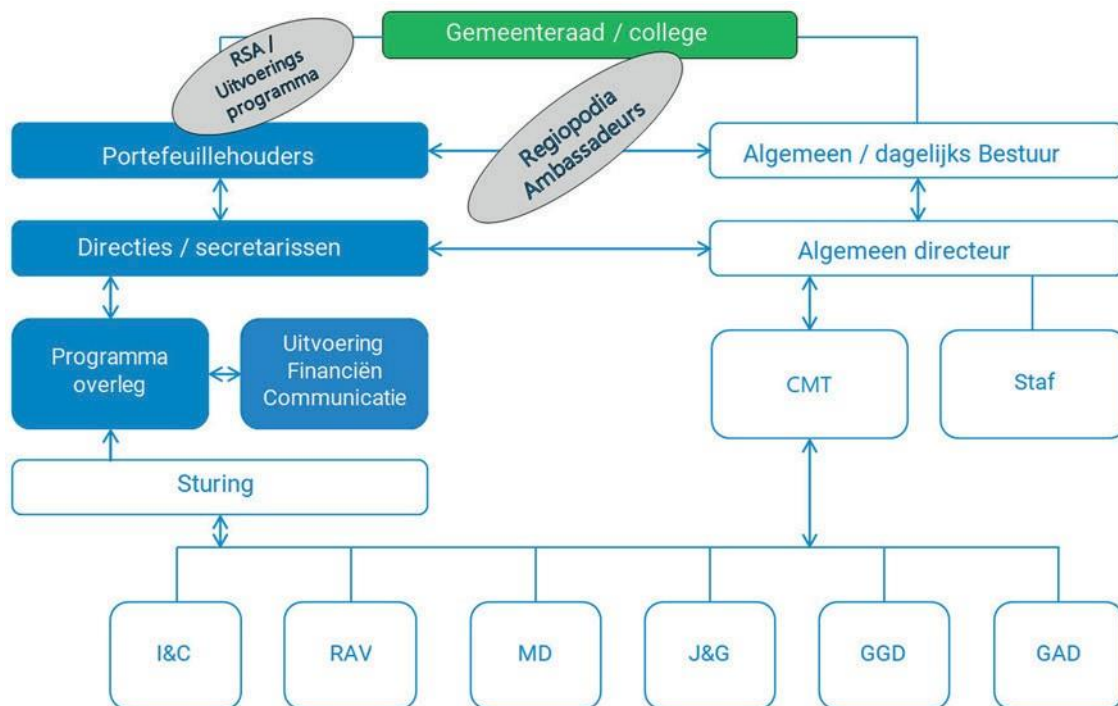
- Evaluatie van Versterkte procesregie
- Het inrichten van goede monitoring maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van Lokale teams 2.0.

PROGRAMMAORGANISATIE

Samenwerking en organisatiestructuur

De aansturing van de projecten in dit programma vindt op bestuurlijk niveau plaats door het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein.

Voor het programma ziet de samenwerking tussen de gemeenten en de organisatiestructuur van de Regio er als volgt uit:

Samenstelling programmateam

Programmamanager: de programmamanager is integraal verantwoordelijk voor het programma sociaal domein, bestaande uit Jeugd & Onderwijs, Gezondheid & Ondersteuning en Werk & Participatie

Programma coördinator (interim = programma manager): de coördinator bewaakt de voortgang van de projecten/trajecten en neemt deel aan de verschillende project overleggen. De coördinator trekt tevens zelfstandig beleidsonderwerpen, waarmee hij/zij dus ook een beleidsregisseur is.

Beleidsregisseurs vanuit de gemeenten en de Regio: elk traject/project voortkomend uit dit programma kent een beleidsregisseur. Deze is primair de projectleider van het traject/project en aanspreekpunt voor gemeenten en externe partijen. Behalve de accounthouders per project, hebben gemeenten een aantal accounthouders die niet specifiek gekoppeld zijn aan een project, maar een belangrijke rol spelen bij het bevorderen van de afstemming en samenwerking tussen gemeenten en uitvoerende eenheden van de Regio en derde partijen zoals aanbieders, huisartsen, onderwijsinstellingen, woningcorporaties, ondernemers etc. Gemeenten ontvangen elk kwartaal een actuele lijst van accounthouders per project/partij.

Overleggen

Hieronder volgt een overzicht van de overleggen die voortvloeien uit het programma Jeugd & Onderwijs 2022-2026. De Regio Gooi en Vechtstreek voert het secretariaat van deze overleggen uit.

Overleg	Toelichting	Niveau
Sociaal domein		
Bestuurlijk overleg gemeenten-onderwijs (3x per jaar)	Dit overleg gaat over thema's in de jeugdzorg die het onderwijs raken en omgekeerd.	Bestuurlijk
Portefeuillehoudersoverleg Jeugd & Onderwijs (8x per jaar)	Dit overleg is verantwoordelijk voor de inhoudelijke aansturing van de programmaorganisatie Jeugd & Onderwijs	Bestuurlijk
Directieoverleg sociaal domein (8x per jaar)	Het directieoverleg is verantwoordelijk voor het voorbereiden van het portefeuillehoudersoverleg en de aansturing van de programma's binnen het sociaal domein.	Strategisch/Tactisch
Programmamateamoverleg (driewekelijks)	Bij alle trajecten/projecten waar de gemeenten een uitvoerende rol spelen, wordt er beleidsmatig afgestemd met de lokaal verantwoordelijke (beleids) adviseurs. Dit gebeurt binnen diverse programma-overleggen.	Strategisch/Tactisch/Operationeel
Bedrijfsvoeringsoverleg sociaal domein	Het afstemmingsoverleg voor bedrijfsvoering voor gemeentelijke uitvoeringsdiensten sociaal domein en het regionale contractbeheer.	Tactisch/Operationeel
Uitvoeringsoverleg sociaal domein (6x per jaar)	Het uitvoeringsoverleg sociaal domein is het afstemmingsoverleg tussen de uitvoeringsdiensten en de Regio Gooi en Vechtstreek.	Operationeel
Transformatietafel jeugd	Opzetten en uitvoeren van de transitietafel Jeugd voor het overleg met aanbieders, verwijzers en ouders, jongeren en/of cliënten.	Tactisch/operationeel

PROGRAMMABEGROTING

Functie	Toelichting
Programma manager	De programma manager is begroot voor 1fte voor de drie deelprogramma's van het sociaal domein: Gezondheid & Ondersteuning, Jeugd & Onderwijs en Werk & Participatie. Dit wordt gedekt uit de Regio begroting.
Programma coördinator	Dit is een nieuwe functie binnen het programma en besproken tijdens het directie-overleg van 19 mei 2022. Het gaat om 1 fte. Hier is nog geen dekking voor.
Beleidsregisseurs gemeenten	Met het instellen van een vast programma team is er 2x 16 uur vaste afvaardiging nodig vanuit de gemeenten. Dit is randvoorwaardelijk om de opgaven gezamenlijk te kunnen uitvoeren. Deze afvaardiging is om niet.
Beleidsregisseurs Regio	Binnen de Regio is er dekking voor 1 fte beleidsregisseur. Deze is reeds aanwezig. Voor de uitvoering van het programma is 2 fte benodigd. Hier is nog geen dekking voor.